

PROJEKT FERDINAND BUDICKI

BEŠTE, LJUDI IDE AUTO

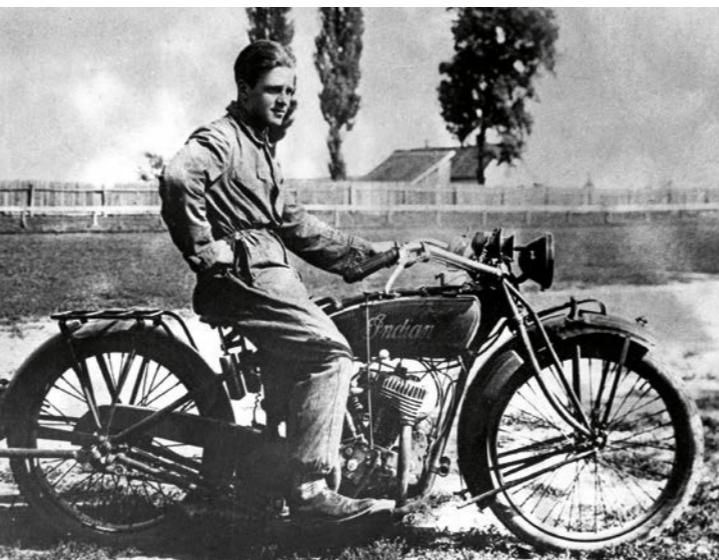

7

agreb i Hrvatska su jedna od malobrojnih europskih metropola i država koja nije imala svoj Muzej automobila, dokumentarni film o povijesti automobilizma, a do nedavno nije imala ni monografiju na temu najvažnijeg proizvoda u novijoj povijesti grada - automobila koji je zauvijek promijenio društvene procese.

PROJEKT **FERDINAND BUDICKI**

Muzej - knjiga - film - izložbe - web
2011. - 2016.

Old school Desant na Zagreb - Ferdinand Budicki (2007. - 2016.)

Old school desant susreti su sinergija velikog broja klubova vlasnika starodobnih vozila iz Zagreba, Hrvatske i inozemstva u jednu cjelinu i iniciranje jednog novog momenta automobilističke kulture te promoviranje jedne unikatne manifestacije na području tehničke kulture u Hrvatskoj.

Na Desantu sudjeluju: Buba klub Zagreb, BMW klub, Citroen klub Croatia, Fićo fan klub, Mini klub Zagreb, MZ klub, Mercedes klub, OTK Ozalj, OTK Varaždin, OTK Zagreb, Old school forum, Vespa klub Croatia, OTK Ferdinand Budicki te veliki broj individualaca.

Old school Desant na Zagreb iniciran je 2007. godine od kada se kontinuirano odvija svake godine, a koji je u međuvremenu prerastao u najveću manifestaciju takve vrste u gradu i državi. Desant okuplja preko 150 starodobnih vozila i 300 sudionika.

Od 2011. godine manifestacija nosi ime Ferdinand Budicki sa čime je napravljen prvi korak prema istoimenom projektu.

Web

Cilj projekta je iskorištanje interaktivnih potencijala Interneta u smislu primjene novih tehnologija u svrhu poticanja i omogućavanja kritičkog i sintetičkog promišljanja digitalne baze podataka uz njenu komparaciju sa referentnim pojavama u svijetu, te stvaranje i diseminaciju novih spoznaja i značenju kulture automobilizma na globalnoj razini.

Virtualni Muzej automobila Ferdinand Budicki se sastoji od stvaranja muzeja u virtualnom, web svijetu s tendencijom formiranja najopsežnije baze koja će prezentirati postojanje automobilističke kulture u Hrvatskoj, te postati vrijedan prinos ne samo povijesti automobilizma u Hrvatskoj nego i automobilizma u susjednim državama, s obzirom kako su Austrija, Italija i Mađarska svojim kapitalom pokretale automobilističku kulturu na našim prostorima.

Iznimna vrijednost prikupljene građe koja će se prezentirati odnosi se na fotografije prvih vozača i njihovih automobila na našim prostorima koje su pronađene u privatnim fotoalbumima hrvatskih obitelji čiji su pretci bili začetnici automobilizma.

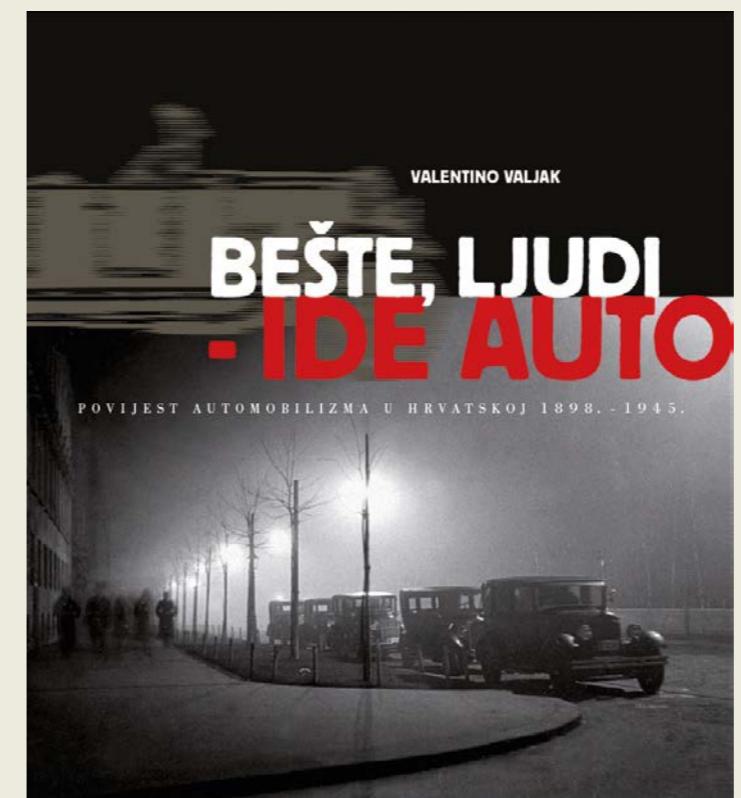
Realizacija Virtualnog Muzeja automobila Ferdinand Budicki kao poveznice ka Muzeju automobila Ferdinand Budicki predstavlja pokretač razvoja i šire revitalizacije koja nadilazi kulturni aspekt i naglašava njegovu razvojnu i gospodarsku dimenziju u kontekstu kulturnog turizma. Stavljanje naglaska na identitet mesta, ljudi, baštinu i povijest pridonijet će kulturnoj karakterizaciji i prezentaciji ovog značajnog segmenta kulturnog identiteta.

Monografija “BEŠTE, LJUDI - IDE AUTO” (Povijest automobilizma u Hrvatskoj 1898. - 1945.)

Izdavanje prve cijelovite knjige o razvoju automobilizma u Hrvatskoj. Knjiga “Bešte, ljudi - ide auto, Povijest automobilizma u Hrvatskoj 1898. - 1945.” nastala je na osnovi višegodišnjeg istraživanja svih dostupnih izvora i razgovora s desecima članova obitelji začetnika hrvatskog automobilizma.

Prva analiza povijesnog, sociološkog i gospodarskog učinka automobila na društvo u hrvatskim zemljama (Hrvatska, Slavonija, Istra i Dalmacija) u kontekstu svih država u kojima su se nalazile od 1898. do 1945. (Austro-Ugarska monarhija, Kraljevina SHS, Kraljevina Jugoslavija, Kraljevina Italija, Rijeka i NDH).

Cilj knjige je revitalizirati premašno poznati dio naše nacionalne povijesti i dati uvid u prvo pionirsko razdoblje začetaka auto-mobilizma na ovim prostorima. Prikazati u novom svjetlu najznačajnije događaje i ličnosti.

Promocija monografije održana je dana 14. lipnja 2012. u Galeriji Kristofora Stankovića u Gradskoj skupštini Grada Zagreba.

Povijest Potkraj mjeseca izlazi knjiga koja govori o prvim automobilima i vozačima na ovim prostorima

Knjiga “Bešte, ljudi, ide auto” oživjela je pionire hrvatskog automobilizma

Knjiga "Bešte, ljudi, ide auto" je posvećena pionirima hrvatskog automobilizma. U njoj se detaljnije proučava razvoj automobilizma u Hrvatskoj od 1898. do 1945. godine. Knjiga je autorstva Valentina Valjaka, profesora filozofske fakultete u Zagrebu. U njoj se prvi put u Hrvatskoj detaljno proučava razvoj automobilizma, a posebno u Zagrebu. Knjiga je u izdanju nakladnika "Malo" i sadrži 340 stranica. Cijena knjige je 250 kn. Knjiga je uključena u program "Knjiga godine".

format: 270 x 240 mm
broj stranica: 343
fotografija i ilustracija: 470
kartica teksta: 250

Muzej automobila FERDINAND BUDICKI

Zagreb

Svečano otvorenje Muzeja automobila Ferdinand Budicki bilo je 4. srpnja 2013.

Zagreb i Hrvatska rijedak su primjer europske metropole i države koja nije imala Muzej automobila, dokumentarni film o povijesti automobilizma, a do nedavno nije imala ni monografiju na temu najvažnijeg proizvoda u novoj povijesti grada, koji je zauvijek promjenio društvene procese.

Muzej automobila Ferdinand Budicki bit će značajan za Grad Zagreb jer će osim svojih osnovnih izložaka: starodobnih automobila, motora i bicikala u prostoru održavati mnogobrojne tematske izložbe fotografija, tehničke radionice, predavanja i tribine, restauracije, projekcije filmova te druge manifestacije koje su povezane sa predstavljanjem, učenjem i promoviranjem 115 godina automobilističke kulture u Hrvatskoj.

Do sada je prikupljeno nekoliko tisuća fotografija od kojih veliki broj do sada nisu viđene i koje se ne nalaze u vlasništvu ni jedne gradskе i državne institucije jer su prikupljene iz obiteljskih albuma prvih automobilista na ovim prostorima. Prikupljeno je i nekoliko sati dokumentarnog filmskog materijala u razdoblju od 1909. - 1990. na temu automobilizma u Hrvatskoj.

Kulturalni identitet Hrvatske na početku prošlog stoljeća kroz automobilističku kulturu prezentiranu u budućem Muzeju morao bi predstavljati turističku atrakciju i pružiti novi pogled na grad koji je od početka motorizacije bio dio razvijenog europskog društva i svih društvenih tokova koji su proizašli iz novog poretka.

Muzej F. Budicki ima namjeru postati centralno mjesto okupljanja i druženja za hrvatske klubove starodobnih automobila i motora, a poseban naglasak bit će na učenike osnovnih i srednjih škola koje će kroz metodičke radionice prilagođene različitim uzrastima, te zabavu i igru spoznati jedan egzotičan dio nacionalne povijesti. Jedan od glavnih ciljeva Muzeja automobila Ferdinand Budicki bit će osnivanje Društva za proučavanje povijesti automobilizma u Hrvatskoj, koje će se baviti prikupljanjem i arhiviranjem građe, održavanjem raznih tematskih predavanja i na koncu tiskanjem novih monografija na spomenutu temu.

Konačni cilj Muzeja je revitalizirati pre malo poznati dio naše gradske i nacionalne povijesti te dati uvid u prvo pionirsko razdoblje začetaka automobilizma na ovim prostorima. Prikazati u novom svjetlu najznačajnije događaje i lčnosti.

U tri godine rada kroz Muzej automobila Ferdinand Budicki prošlo je preko 45.000 posjetitelja uključujući velik broj djece vrtičke dobi, učenika hrvatskih osnovnih i srednjih škola te studentskih i umirovljeničkih grupa i turista.

Izložbe povijesnih automobila, fotografija, memorabilija i artefakata popraćene tematskim predavanjima na izvanmuzejskim lokacijama

Zahvaljujući bogatom muzejskom fundusu i mobilnosti naših eksponata često Muzej automobila postavlja izložbe na drugim izvan muzejskim lokacijama kao što su osnovne i srednje škole, fakulteti, knjižnice, gradskim trgovima te drugim prostorima kulture.

U siječnju 2013. godine na 100 jumbo plakata i 60 city plakata postavljena je na ulicama grada Zagreba velika tromjesečna izložba crno bijelih nikad viđenih fotografija iz privatnih obiteljskih albuma iz povijesti automobilizma u Hrvatskoj u periodu 1898. -1945.

Kulturni identitet Hrvatske kroz esenciju građanskog društva tj. prve automobiliste na početku prošlog stoljeća bio je prikan kroz 70 različitih fotografija. Ovakav koncept velike ekskluzivne otvorene gradske izložbe bio je i ostao neviđen koncept u kulturnoj ponudi grada

Izložbe povijesnih automobila, fotografija, artefakata i memorabilija popraćene su predavanjima te digitaliziranim izložbama nikad viđenih fotografija i filmova iz povijesti automobilizma u Hrvatskoj. Ovom fleksibilnom formom Muzej automobila ima priliku pokazati našu nacionalnu tehničku baštinu i u drugim hrvatskim gradovima te na taj način približiti svoj fundus svim hrvatskim građanima.

Veliki potencijali nalaze se i u povezivanju Muzeja automobila F. Budicki s drugim nacionalnim europskim muzejima automobilizma. Posebno treba istaknuti Italiju, Njemačku i Austriju budući da je njihova automobilistička kultura kroz povijest bila glavni uzrok početaka motorizacije i na hrvatskim prostorima.

Tehničke edukativno-kreativne radionice i igraonice “Bešte, ljudi - ide auto”

Sadržaj radionica

Tehničke edukativno-kreativne radionice vezane su uz stalnu izložbu fotografija u Muzeju automobila Ferdinand Budicki novom i jedinom prostoru s kulturnim sadržajem u ovome dijelu grada. Uz tematske predavanja, tribine, projekcije i dr. organizirat će se radionice kako bi se djeci približila vrijednost i značaj izložene zbirke i upoznala ih s povijesti i kulturom automobilizma u Hrvatskoj.

Radionice su namijenjene djeci od 4 -18 godina, srednjoj dobi i umirovljenicima ovisno o stupnju i složenosti radionice. Krećući od upoznavanja s temom automobilizma, od dolaska prvog automobila u Hrvatsku i Zagreb do upoznavanja s likom Ferdinanda Budickog, zagrepčanina koji je prvi došao u Zagreb s automobilom marke Opel, u travnju 1901.g. u kojem su tada prometovali konji i pješaci.

F. Budicki bio je prva osoba koja je prodavala automobile u Hrvatskoj, položila vozački ispit u Hrvatskoj, a svojim poduzetnim duhom učinio je mnogo za napredak i razvoj našega biciklističkog i automobilističkog sporta i kulture.

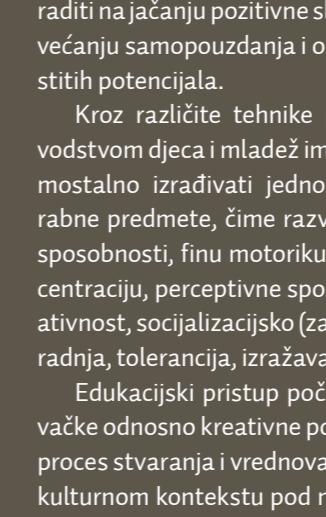
Kratku povijest razvoja automobilizma posebice s obzirom na mjesto i vrijeme proizvodnje automobila i širok spektar različitih vrsta povijesnih automobila i događaja polaznici bi u samom postavu upoznali kroz interaktivne tehničko edukativne radionice prilagođene raznim uzrastima.

Završna faza odnosii se na preventivu i sigurnost djece u prometu gdje djeca od kuća, cesta, prometala, pješaka i prometnih znakova imaju zadatak pravilno postaviti gradski promet koji ne ugrožava ničiji život.

Radionice su ujedno i završna etapa u razgledavanju Muzeja za djecu vrtićke dobi te učenike osnovnih i srednjih škola koja traje 45 minuta i u kojoj kroz kratko predavanje o prometnoj preventivi dobivaju konkretne naputke korisne za vlastiti život.

Cilj i smisao radionica

Kreativne radionice su izvrstan način kvalitetnog provođenja slobodnog vremena putem kojih djeca imaju priliku

raditi na jačanju pozitivne slike o sebi, po-većanju samopouzdanja i ostvarenju vlastitih potencijala.

Kroz različite tehnike pod stručnim vodstvom djeca i mladež imaju priliku samostalno izrađivati jednostavnije uporabne predmete, čime razvijaju tehničke sposobnosti, finu motoriku, pažnju, koncentraciju, perceptivne sposobnosti, kreativnost, socijalizacijsko (zajedništvo, suradnja, tolerancija, izražavanje emocija i nenasilje) i kritičko mišljenje.

Edukacijski pristup počiva na izvornom idealu škole kao istraživačke odnosno kreativne poduke: provođenju mlađih kroz cjelokupan proces stvaranja i vrednovanja u njezinom tehničkom i tehnološkom i kulturnom kontekstu pod nemetnutim vodstvom stručnjaka s afinitetom za rad s mlađim i usmjeravanju i vođenju mlađih da se kreativno ponašaju i izražavaju. Polaznici većinu vremena provode u neposrednoj razradi i ostvarivanju određene ideje.

Voditelji radionica zaduženi su za usmjeravanje, oslobođanje i izražavanje stvaralačkog potencijala mlađih, a koje postižu individualnim radom poštujući sklonosti, predznanje, predispozicije i osobni stil izražavanja sudionika, ponajviše putem ravnopravne rasprave.

Restauratorsko-konzervatorska radionica

U sklopu Muzeja nalazi se i restauratorska konzervatorska radionica u kojoj se obnavljaju povijesni automobili, motori, bicikli te razne druge popratne memorabilije kao npr. benzinske pumpe, agregati, simulatori, auto radio aparati itd. U radionici obavljamo pregled, konzervaciju i očuvanje kulturne tehničke baštine korištenjem djetotvornih metoda koje služe za održavanje predmeta u stanju što bližem izvornom što je duže moguće.

Danas je ta definicija međutim proširena i više bi je mogli opisati kao etično upravljanje kulturnim dobrim. Konzervator-restaurator primjenjuje jednostavne etičke odrednice, kao što su:

- načelo minimalne intervencije,
- korištenje metoda i materijala usmjerenih ka reverzibilnosti, kako bi smanjili mogućnost problema kod budućeg tretmana, istraživanja i korištenja.
- temeljito dokumentiranje svih poduzetih postupaka

Omogućite svojoj djeci upis u programe tehničke kulture, koji su nadopuna redovnom obrazovanju.

Olakšajte svojoj djeci odabir budućeg zvanja, te upis u srednje škole ili fakultete.

Organizirano i korisno provođenje slobodnog vremena poboljšat će kvalitetu života Vaše djece.

Konzervator-restaurator mora uzeti u obzir i mišljenje treće osobe, kao i vrijednost te značenje objekta, uključujući fizičke potrebe materijala, kako bi donio odluku o ispravnoj konzervatorsko restauratorskoj strategiji eventualnog zahvata.

Kroz sve faze: rastavljanje, limarenje, priprema i lakiranje karoserije, tapeciranje interijera, mehanički radovi i konačno sastavljanje sustavno se radi na spašavanju i arhiviranju tehničke baštine.

Kompletan proces obnavljanja automobila i motora u Muzeju u interakciji je s posjetiteljima koji imaju direktni uvid u ovaj često skriven segment šireg mujejskog djelovanja.

Posebnu važnost restauracijska radionica ima za veliki broj djece vrtićke dobi, te učenike osnovnih i srednjih škola i studente koji u Muzeju dobivaju kvalitetan edukativni sadržaj vezan za izvan školsku nastavu kao nadopunu već stečenim znanjima iz ovog područja koje je inače nedovoljno zastupljeno u školskoj literaturi.

Restauratorska konzervatorska radionica u simbiozi s Edukativno - kreativnom tehničkom radionicom te stalnom postavom fotografija i dokumentarnih filmova iz povijesti automobilizma u Hrvatskoj zaokružuje mujejski odgojno obrazovni dio te daje vlastiti doprinos sveobuhvatnom očuvanju kulturne baštine.

Dokumentarni film BEŠTE, LJUDI - IDE AUTO

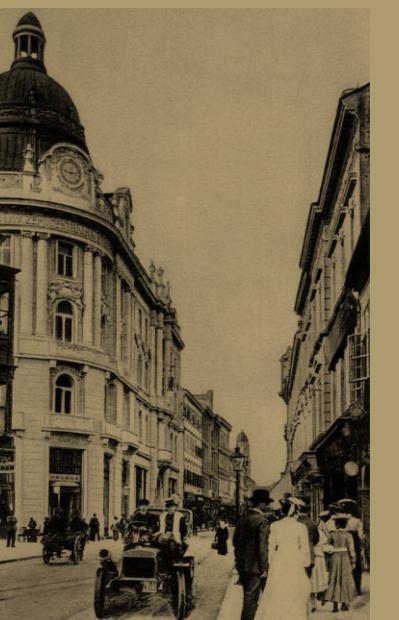
(Povijest automobilizma u Hrvatskoj 1898. - 1989.)

mjerice, o automobilističkoj kulturi. UKazuje to, među inim, na nezaobilazan utjecaj ovoga izuma u svim područjima društvenog razvoja i njegov nemali doprinos tom istom razvoju. Jednostavno, nezamislivo je bilo kakvo serioznejne pružanje suvremenih civilizacijskih dosega, razumijevanje povijesnih procesa, niti činjenično utemeljeno projiciranje budućnosti - bez automobila i automobilizma. A to prožimanje, poticanje, pridonošenje, nadahnjivanje, a nerijetko i predvodništvo u pomicanju granica ljudskog znanja i mogućnosti - automobili najizravnije čine već debelo više od stotinu godina. Tu kakvostno i kolikosno respektabilnu povijest automobilizma Hrvatska, u cijelosti, dijeli sa svijetom. I to ne nužno samo manje-više kaskajući za tim svijetom već, barem povremeno, i inovativno unapređujući automobile i ukupnost promjena koje su oni donijeli.

Upravo ta i takva povijest automobilizma bit će tema scenarija za dokumentarnu televizijsku seriju radnog naslova „BEŠTE LJUDI - IDE AUTO“. Scenarij će biti razvijan, jednim dijelom adaptirajući istoimenno monografsko izdanje (autor: Valentino Valjak; izdavač: Citroën club Croatia; Zagreb 2012.) podnaslovljeno kao „Povijest automobilizma u Hrvatskoj 1898. - 1945.“, a drugim dijelom kao svojevrsni nastavak istraživanja te povijesti u drugoj polovici prošloga stoljeća, pa sve do naših dana.

Automobili su, dakle, nedvojbeno, radikalno, sveobuhvatno i munjevito promijenili život ljudi. A ova dokumentarna serija, u kronološkom slijedu pratit će povijest automobilizma u Hrvatskoj nastojeći stručno i televizijskom mediju prilagođeno vizualizirati rečenu temu. Imajući na umu kako su automobil i film svojevrsni, ako ne vršnjaci, a onda svakako izumi istog naraštaja. U tom smislu (kao prostorni kontinuitet i uljudbeni kolektivitet) nabaštinili smo bogat vizualni materi-

Automobili su, nije novost, odavno i uvelike nadrasli praktične razloge svo- ga postojanja, i prestali biti samo sred- stvo prijevoza ljudi i roba od mesta A do mjesta B. Stoga je danas posve uvriježeno i naravno govoriti o socijal- noj fenomenologiji automobila ili, pri-

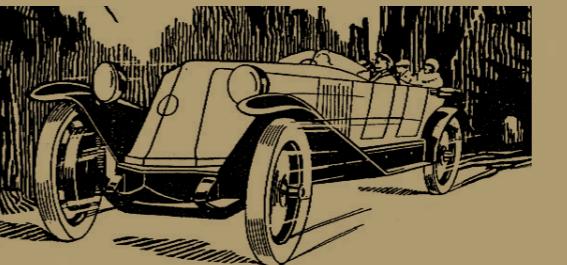

jal, bilo u mediju fotografije bilo na filmskoj vrpci. Tako da je povijest automobilizma od samih početaka moguće pratiti i predočavati izravno, bez potrebe za postupkom dokumentarističke rekonstrukcije. Tim više što su automobili, kao i danas, oduvijek bili poželjan, zahvalan i atraktivan objekt fotografskog i filmskog snimanja. Dobrim dijelom ti snimci su već prikupljeni, skenirani ili locirani tijekom Valjkovog istraživanja za potrebe monografije, ali i za potrebe Muzeja automobila „Ferdinand Budicki“ kojega je Valentino Valjak (sa suradnicima) utemeljio i koji je odnedavno otvoren u Zagrebu kao jedan od najatraktivnijih i najposjećenijih muzejskih postava u metropoli. Naravno da objavljivanjem monografije i ustanovljavanjem muzeja nije prestalo istraživanje i prikupljanje materijala koje bi osvijetlilo povijest automobilizma na ovim prostorima. Od samih

začetaka projekt Ferdinand Budicki predviđa i dokumentarno-filmsko-televizijsku inačicu, sustavno prikupljajući autentičan vizualni materijal, artefakte, memorabilije i slično, iz raznih izvora, od institucija do obitelji i nasljednika pionira automobilizma. Istočasno već je, za potrebe ovoga serijala, (video kamerom) snimljeno desetak razgovora s osobama koje su neposredni svjedoci davnjašnje automobilističke povijesti pa i života i djela Ferdinanda Budickog, začinjavca te povijesti u Zagrebu i Hrvatskoj. Pa je snimljeni materijal zasigurno dragocjeno i interesantno, vrlo osobno, do sada nigdje viđeno svjedočenje o vremenu i životu prvih automobila, njihovih vlasnika, zagovornika i promicatelja te zaljubljenika u automobilizam. Spomenute su osobe, neumitnom logikom vremena, danas u poodmakloj životnoj dobi i razasute diljem svijeta. Prikupljeno je i mnoštvo dokumentarnog filmskog materijala na temu automobilizma u Hrvatskoj, od kojih najstariji seže još u 1915. godinu, a dobar dio snimki do sada još nije ugledao svjetlo javnosti. Sve to biti će selektirano i uvršteno u televizijski serijal „**BEŠTE, LJUDI - IDE AUTO**“.

Vidljivost Hrvatske i njezin kulturni identitet tkan je od glagoljice, predzida, padobrana, kravate, penkale,... i još mnoštva simboličkih prepoznatljivosti. Ali naša sadašnjost (sa svim njenim dobrim i lošim pojavnostima) pupčano je vezana i za, nedostatno poznati, dio naše gradske i građanske povijesti koju je nemoguće sagledati i rekonstruirati bez poznavanja povijesti automobilizma. K tome, uvjeren sam kako apostrofiranje produčavajuće funkcije ovoga serijala ni u kom slučaju nije ni glavni ni jedini razlog za njegovu realizaciju. Medijska podatnost teme i njezin dokumentaristički potencijal, razlog su uvjerenju kako će u konačnici ovaj film biti razvijen u zanimljivo i kulturno vrijedno djelo.

Autor filma VALENTINO VALJAK (r. 1974. u Zagrebu) diplomirani je profesor filozofije religijske kulture.

Osnivač Muzeja automobila Ferdinand Budicki i autor monografije "Bešte ljudi - ide auto" (Povijest automobilizma u Hrvatskoj u periodu 1898.-1945.).

Dugogodišnji aktivist na sceni povijesnih automobila u Zagrebu.

Scenarist filma DAVOR ŠIŠMANOVIĆ (r. 1964. u Slavonskom Brodu) diplomirani je profesor hrvatskog jezika i književnosti. Zaposlen je u Programu kulture Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu.

Uredivao je književnu periodiku, kataloge, programske letke, a kao novinar (kolumnist, kritičar, ...) suradivao je u tiskanim (Vijenac, Vjesnik, Fokus, Novi brodski list, Glas Slavonije, Homo volans, Zapis HFS-a...) i elektronskim medijima (HR, HTV, portal film.hr, ...).

Dugogodišnji je urednik kataloga Dana hrvatskog filma. Autor i scenarist velikog broja dokumentarnih filmova.

PROJEKT PODRŽAVAJU:

HRVATSKI AUTO KLUB

GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA OBRAZOVANJE, KULTURU I SPORT

TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZAGREBA

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

MINISTARSTVO KULTURE

HRVATSKA ZAJEDNICA TEHNIČKE KULTURE

FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

FAKULTET STROJARSTVA I BRODOGRADNJE

ŠKOLA ZA CESTOVNI PROMET U ZAGREBU

CENTAR ZA VOZILA HRVATSKE

CITRÖEN HRVATSKA

INTERCARS

TVORNICA GAVRILOVIĆ

PHILIPS

CROATIA OSIGURANJE

AGROKOR

MEDIJSKI POKROVITELJI:

HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA

VEČERNJI LIST

Oldtimer klub Ferdinand Budicki

Gajščak 18, 10 000 Zagreb

mb: 2787482

oib: 71990967876

zaba: 2360000-1102223509

www.otk-ferdinandbudicki.hr

Valentino Valjak, predsjednik

mob: 099 229 01 61

valentino.valjak@otk-ferdinandbudicki.hr